

świadczona przez Polskę będzie miała jedynie dobrowolny charakter. Polska zadeklarowała na ten cel kwotę 8 mln zł (stan na grudzień 2015 r.).

Porozumienie paryskie wyznacza także cel adaptacji do zmian klimatu oraz wzmocnienie współpracy między państwami w celu radzenia sobie ze stratami i szkodami wynikającymi z niekorzystnych zmian klimatu. Wzmocniony został system raportowania, tak aby można było porównać działania wszystkich państw. Co 5 lat kraje będą dokonywały wspólnego przeglądu działań w kontekście ustalonych celów. Kwestie proceduralne w porozumieniu paryskim dotyczą podpisania tekstu nowej umowy klimatycznej, co nastąpiło 22 kwietnia 2016 r. w Nowym Jorku w siedzibie ONZ. Następnie będzie ona otwarta do podpisu przez kolejne 12 miesięcy do 21 kwietnia 2017 r. Państwa, które podpiszą to porozumienie w tym okresie będą jego sygnatariuszami, a te które nie zdążą tego uczynić będą mogły przystąpić do niego potem w każdym innym czasie. Następnym etapem będzie ratyfikacja. Polska będzie podejmowała decyzję samodzielnie i suwerennie jako państwo, a także będzie uczestniczyła w procesie wspólnej ratyfikacji tej umowy przez Unię Europejską.

Porozumienie wejdzie w życie wtedy, gdy ratyfikuje go co najmniej 55 państw-stron konwencji klimatycznej, które odpowiadają za 55% światowych emisji. Przewiduje się, że porozumienie powinno wejść w życie najpóźniej z końcem 2020 r., kiedy zaczną obowiązywać przedłożone przez strony cele redukcji emisji. Do tego też czasu pracować będzie specjalne ciało-grupa *ad hoc* do spraw porozumienia paryskiego, która opracuje szczegóły implementacji tego porozumienia do tekstu nowej umowy międzynarodowej.

Janina Ciechanowicz-McLean

LEGAL PROBLEMS OF INTERNATIONAL AGREEMENTS IN THE FIELD OF CLIMATE PROTECTION

In 1992 during the „Earth Summit” Framework Convention on Climate Change in Rio de Janeiro, known as the Climate Convention, the first international treaty entirely devoted to climate protection against changes on Earth was signed. Its aim was to achieve the stabilization of anthropogenic greenhouse gases in the atmosphere and the adaptation to climate change. For that purpose, the common but differentiated responsibilities of states for problems associated with climate have changed as well as several procedural rules in this regard have been introduced in order to protect the environment for the benefit of present and future generations. The Kyoto Protocol of 1997, which was executive in its nature to the Climate Convention, strengthened the role of law in combating climate changes by introducing economic mechanisms, such as the right to greenhouse gas emissions trading. At the conference in Paris in 2015, the Parties of the Climate Convention COP-21 adopted a draft of the Climate Agreement signed by 195 countries, which shall

replace the Kyoto Protocol in 2020. Its main aim is to limit the increase of global warming to 2 Celsius degrees by the end of the twenty-first century by, inter alia, national contributions concerning the reduction and absorption of CO₂. Poland participated in the COP-21 and worked actively in favor of the absorption of CO₂ by forests.